

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	1
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

3580-2016 (041)

Vuoden 2016 talouden 3. osavuositarkastus

Tiivistelmä: -

Kh § 425

Johtaja Jukka Laiho ja laskentapäällikkö Seija Liinoja 3.11.2016:

Tulosennuste

Kolmannen talousennusteen mukaan tilikauden ylijäämäksi muodostuu 11,5 milj. euroa. Ylijäämä on seurausta Turun ammattikorkeakoulun investointirahaston lakkauttamisesta ja kertaluonteisena kirjattavasta rahaston tuloutuksesta. Tuloutus esitetään tuloslaskelmassa tuloksen jälkeen rivillä Rahastojen muutos ja sillä ei ole kassavaikutusta. Ilman rahaston tuloutusta kaupungin tilinpäätös olisi 3,5 milj. euroa alijäämäinen.

Alkuperäiseen talousarvioon merkitty alijäämä vuodelle 2016 oli 18,6 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto päätti talousarviomuutoksista 9.5.2016. Muutetun talousarvion alijäämä on 6,4 milj. euroa.

Käyttötalous

Kolmannen talousennusteen mukaan kaupungin käyttötalouden osan (kaupunki pois lukien liikelaitokset) toimintakulut alittavat talousarvion 5,2 milj. eurolla. Valmistus omaan käyttöön – erä alittuu ennusteen mukaan n. 88.000 euroa oman aktivoitavan suunnittelu- yms. työn alittuessa. Toimintakulut oikaistuna valmistus omaan käyttöön – erällä ylittyvät 5,1 milj. eurolla. Toimintatuotot alittuvat 4,5 milj. eurolla. Käyttötalouden nettokäyttömenot tulevat alittumaan 0,6 milj. eurolla.

Ennusteessa ei ole otettu huomioon kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoa kilpailukykykysymykseen perustuvan lomarahaleikkauksesta ja sen vaikutuksesta kaupungin talouteen. Kilpailukykykysymyksessä on sovittu, että lomarahojen vähennetään 30 %:lla nykyisestä tasosta ajanjaksolla 1.2.2017–30.9.2019. Kuntajaoston lausunnon mukaan lomarahaleikkaus huomioidaan ensimmäisen kerran jo vuoden 2016 tilinpäätöstä laadittaessa. Lomarahaleikkaukseen perustuvasta säästöstä jaksotetaan vuodelle 2016 kohdistuva osuus henkilöstömenojen vähennykseksi. Tilinpäätökseen 2016 jaksotettava osuus on alustavien laskelmien mukaan noin 2,8 milj. euroa.

Kaupunginjohtajan toimiala:

Konsernihallinnon ja palvelukeskusten odotetaan alittavan vuoden 2016 talousarvionsa noin 6,0 miljoonalla eurolla. Määrärahoja odotetaan kuluvan ennakoitua vähemmän mm. varausmäärärahojen sekä hankkeiden osalta. IT-palveluiden leasing-kustannuksissa säästöä 0,7 M€, johon vaikuttaa se, että hankinnat on tehty suunnitelman mukaisesti (kierto 4 v). Myös puhepalveluiden (0,6 milj. euroa) sekä tietoliikenteen (0,3 milj. euroa) odotetaan syntyvän säästöä. Työllisyyspalvelukeskuksen tulot jäävät ennusteen mukaan noin 2 milj. euroa arvioitua pienemmäksi valtion työllistämistukien jäätyä ennakoitua

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	2
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

pienemmäksi. Keskuksen nettomenot ennustetaan alittuvan 1,3 milj. euroa. Menojen osalta suurin ylitysuhka on työmarkkinatuessa, jonka kasvu liittyy pitkäaikaistyöttömien määrän kasvuun.

Hyvinvointitoimiala:

Toimialan talousarvio ylittyy 5,3 milj. euroa johtuu pääosin terveystalouden tulovajeesta ja Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin maksuosuudesta. Terveystalouden tulot jäävät huomattavasti alemmaksi v. 2016 koska kertaluonteisia korvauksia pakolaisten ja paluumuuttajien palveluista ei ole tiedossa. Menoja on kuitenkin voitu vähentää vuodesta 2015 mutta nettomuutos ei ole riittävä talousarvioon nähden. VSSHP:n maksuosuuden ero oli lähtökohdaisesti 4,6 milj. euroa ja kasvaneen käytön johdosta poikkeama on nyt arviolta 6,2 milj. euroa. Sosiaali- ja terveystalouden on vuoden 2017 talousarvion käsittelyn yhteydessä korottanut asiakasmaksuja 1.12.2016 lukien. Henkilöstömenoja ja henkilöstövuosia voitaneen vähentää suunniteltua enemmän ja oman toiminnan säästöillä katetaan jo osittain sairaanhoitopiirin ylitystä. Edelliseen ennusteeseen nähden oman toiminnan kustannukset ovat laskeneet noin 1,6 milj. euroa.

Sivistystoimiala:

Toimialan talousarvio ylittyy 2,7 milj. euroa. Varhaiskasvatuksessa on n. 3,2 miljoonan euron ylitysuhka. Palvelusetelimenojen ja lasten hoidon tukien ylitysnuste noin 2,6 milj. euroa. Yksityisen hoidon tuesta on lapsia siirtynyt palvelusetelille noin 109 ja samaan aikaan kotihoidon tuella olevien lasten määrä on vähentynyt. Oman tuotannon osalta ennustetaan ylitystä 0,6 milj. euroa. Tämä johtuu päivähoitomaksujen tavoitetta pienemmistä kertymistä hallituksen peruttua esityksen asiakasmaksujen korotuksista. Suomenkielisen perusopetuksen ylitysnuste on n. 0,5 milj. euroa. Oppilasmäärä on kasvanut 203 oppilaalla syyslukukauden alusta. Monikulttuurisen opetuksen ylitys johtuu pääosin neljästä budjetoimattomasta valmistavan opetuksen lisäryhmästä. Uuden opetussuunnitelman käyttöönotossa on siirtymävaihe.

Vapaa-aikatoimiala:

Liikuntalautakunnan osalta Samppalinnan maauimalan kiinniolo aiheutti merkittävän tulokertymän alentuman 352 531 eurolla. Maauimalan kiinnion ajalta ei ole peritty sisäisiä vuokria, jolloin Samppalinnan maauimalan tulovajaus tulee osittain katettua. Caribbean-palloiluhallin korvaavat tilat aiheuttavat sisäisiin vuokriin nousua ja siksi sisäiset vuokrat näyttäisivät toteutuvan talousarvion mukaisesti. Toinen tuloihin alentavasti vaikuttanut seikka oli seniorirannekkeen hinnan korotuksen pienempi vaikutus tuloihin. Toimintamenoja on pystytty vähentämään budjetoidusta. Toimintakatteen ennustettu ylitys on vain 38 000 euroa. Muiden palvelualueiden osalta tullaan pysymään budjetissa ja investoinnit alittuvat 70 000 eurolla budjetoidusta. Vapaa-aikatoimialan toimintakate kokonaisuudessaan on 243 000 euroa talousarviota parempi. Vapaa-aikatoimialan henkilöstövuosien käyttö vähenee ennusteen mukaan tavoiteluvusta 6 henkilöstövuodella.

Ympäristötoimiala:

Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunnan sekä rakennuslautakunnan osalta rakennuslupia on myönnetty kahta edellisvuotta enemmän, joten rakennusvalvontatulojen on ennustettu ylittävän 1,36 milj. euroa. Myyntilasku-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	3
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

tuksen ennustetaan olevan 0,283 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa, joka johtuu sisäisen laskutuksen vähenemisestä. Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan menot mahdollisesti alittavat budjetoidun 0,5 milj. euroa, koska linja-autoliikenteen kokonaiskustannusindeksi ei ole noussut odotetusti. Myös tulot alittuvat arviolta 0,5 milj. euroa. Lounais-Suomen jätehuoltolautakunnan menojen ja tulojen ennustetaan alittuvan 0,015 milj. euroa. Poikkeama nettona on 0 euroa.

Kiinteistötoimiala:

Kiinteistöliikelaitoksen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on edennyt tähän saakka suunnitelmien mukaisesti. Kolmannen osavuosisikatsauksen yhteydessä Kiinteistöliikelaitoksen suunnitteluluvun ennustetaan toteutuvan 0,8 milj. euroa talousarviota pienempänä. Investointimenot toteutuvat kokonaisuutena 5,2 milj. euroa alle talousarvion. Taloudellisten tavoitteiden osalta myynnit/myyntivoitot toteutuvat näillä näkymin talousarvion mukaisesti.

Vesiliikelaitos:

Vesiliikelaitoksen toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen on edennyt tähän saakka suunnitelmien mukaisesti. Investointimenot toteutuvat kokonaisuutena 0,9 milj. euroa alle talousarvion. Taloudelliset tavoitteet toteutunevat netto-ohjeluvun (toimintakate) osalta hieman talousarviota paremmin.

Varsinais-Suomen aluepelastuslaitos:

Tällä hetkellä ei talouden osalta ole talousarviovuoteen liittyviä olennaisia poikkeamia. Tämän hetken ennusteen perusteella talous toteutuu viime vuoden tavoin budjetin mukaan.

Investoinnit ja luovutustulot

Bruttoinvestointitaso vuoden 2016 talousarviossa on 118,3 milj. euroa. Kolmannen talousennusteen mukaan kaupungin bruttoinvestointitason arvioidaan alittuvan 8 % eli 7,3 milj. euroa ja olevan yhteensä 111,0 milj. euroa (115,2 M€ 2. ennuste). Omaisuuden luovutustulojen ennustetaan toteutuvan suunnitellusti yhteensä 22,6 milj. euroa.

Infrakohteiden bruttoinvestointitason ennustetaan alittuvat 4,3 M€ suunnitellusta (TA 31,5 milj. euroa). Osa infrahankkeista siirtyy ensivuoden puolelle osittain tai kokonaan.

Infrainvestointikohteista suurimmat vuoden 2016 talousarviossa ovat Kauppatori, Syvälahden alueen infrasaneeraus, VR-konepajan kaava-alue ja Logomonsilta. Kauppatorin ja Logomonsillan eteneminen ja suunniteltu rahankäyttö poikkeaa merkittävästi suunnitellusta, yhteensä 4,4 milj. euroa.

Tilainvestoinneista suurimmat peruskorjauskohteet vuoden 2016 talousarviossa ovat Katedralskolan, Samppalinnan maauimala ja Puropellon koulun peruskorjauksen loppuosa.

Strategisten maankäytön hankkeiden rahankäytön arvioidaan alittuvan yhteensä 5,6 M€ suunnitellusta (4,4 M€, 2. ennuste). Kohteissa Kauppatori, Logomonsilta, Maa-ainespuisto ja Linnafältti eteneminen ja rahankäyttö poikke-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	4
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

aa merkittävästi suunnitellusta. Suurin yksittäinen ylityskohde rahankäytössä arvioidaan olevan VR-konepajan alue.

Tuloa tuottavien hankkeiden ennustetaan ylittyvän yhteensä 0,2 M€ (0,9 M€ 2. ennuste) suunnitellusta, suurin ylityskohde on Säkämäen kaava-alue.

Toimintoja tukevien infrahankkeiden ennustetaan alittuvan 0,6 M€ (0,4 M€ 2. ennuste), suurimpana yksittäisenä on Syvälahden alueen infran saneeraus-kohde.

Korjausvelkaa alentavien kohteiden rahankäytön ennustetaan ylittyvän yhteensä 3,7 M€ (2,9 M€ 2. ennuste) suunnitellusta, joista katuvalaistus, katurakenteiden korjaus ja päällysteet ovat suurimmat ylitystä aiheuttavat hankeko-konaisuudet.

Liikenteen toimivuus & turvallisuus koontinimikkeen rahankäyttö alittuu 2,3 M€ suunnittelusta, josta Funikulaari aiheuttaa merkittävimmän poikkeama suunniteltuun rahankäyttöön.

Asukasviihtyvyyden parantamiseen tähtäävien mm. liikuntalautakunnan koh-teisiin ennustetaan käytettävän 0,3 M€ (1,0 M€ 2. ennuste) talousarviossa suunniteltua enemmän. Uusista kohteista suurin on Metsämäen ravirata 0,1 M€, muut uudet kohteet ovat yht. 0,5 M€.

Uusien kaava-alueiden verkostokohteet alittuvat suunnitellusta 0,9 M€ (0,5 M€ 2. ennuste), koska osa hankkeista siirtyy ensi vuoden puolelle osittain tai kokonaan (Kettinkikatu-Vaistentie ja Kärsämäen kartano).

Tilakohteiden bruttoinvestoinnit alittuvat yhteensä 0,9 M€ suunnitellusta (TA 21,8 M€). Suurimmat yksittäiset alituskohteet suunnitellusta rahankäytöstä ovat Puropellon koulun peruskorjauksen loppuosa ja valtuustosalin restau-rointimaalaus. Katedralskolanin peruskorjaus on suurin yksittäinen ylitys suunnitellusta rahankäytöstä. Muut peruskorjaukset kokonaissumma (6,8 M€) toteutuu suunnitellusti.

Kaupunginhallituksen investointimenoissa ovat Turun seudun sosiaali- ja ter-veyspalvelukiinteistöt Oy:n vaihtovelkakirjalainan muuttaminen osakkeiksi 25,2 milj. euroa ja kaupungin sijoitus Turun AMK Oy:n osakepääomaan.

Konsernihallinnon It-palveluiden investoinnit alittuivat yhteensä 1,0 M€ (TA 42,3 M€).

Rahoitus

Investointien rahavirta tulee ennusteen mukaan olemaan 87,9 milj. euroa ne-gatiivinen. Omaisuuden luovutustulotavoite 22,6 milj. euroa toteutuu ennus-teen mukaan. Investointimenoja toteutuisi 7,3 milj. euroa suunniteltua vä-hemmän. Investointien omahankintamenosta (investointimenot - rahoitus-osuudet) katetaan 47,6 % tulorahoituksella (TAM 29,3 %). Loput jää rahoitet-tavaksi omaisuuden myyntituloilla, lainalla tai kassavaroja vähentämällä.

Antolainoja arvioidaan myönnettävän 42,9 milj. euroa. Antolainat vähenee ennusteen mukaan 29,9 milj. euroa. Antolainausennusteen vähennyksiin si-sältyy Turun seudun sosiaali- ja terveyspalvelukiinteistöt Oy:n vaihtovelkakir-jalaina, jota on tarkoitus muuttaa enintään 25 milj. euroa yhtiön omaksi pää-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	5
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

omaksi. Järjestelystä päätettiin joulukuussa 2015. Ennusteen mukaan antolainakanta kasvaisi vuoden loppuun mennessä 13,0 milj. euroa.

Talousennusteessa kaupungin lainakannan kasvuksi on merkitty 85,0 milj. euroa. Uutta pitkäaikaista korollista lainaa saadaan kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan nostaa 150,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään talousarvion mukaisesti. Samoin korollisia lyhytaikaisia lainoja käytetään maksumalmiuden tukemiseen suunnitellun mukaisesti.

Henkilöstö

Vuosille 2016 asetettu henkilötöyövoiman vähennystavoite on 175 htv. Toimialojen ennusteiden mukaan koko vuoden henkilötöyövoiman käyttö pysyy henkilöstösuunnitelmassa asetetussa tavoitteessa. Henkilötöyövoiman vähennystavoitteeseen ja toteutumiseen ei oteta mukaan työllistettyjä ja harjoittelijoita. Tilikauden 2016 henkilöstökulut tulevat kolmannen ennusteen mukaan olemaan noin 528,5 milj. euroa. Kasvu tulisi olemaan 1,0 prosenttia vuoteen 2015 verrattuna. Sopimuskorotusten vaikutus on keskimäärin 0,6 prosenttia. Työllistettävien palkkauskulut kasvattavat kaupungin henkilöstökuluja arvion mukaan runsaalla 1,0 milj. eurolla. Henkilösivukuluja nostaa työttömyysvakuutusmaksun korotus.

Kaupunginhallituksen 19.9.2016 päättämien toimenpiteiden toteutuminen

Kaupunginhallitus antoi 19.9.2016 § 353 hyvinvointitoimialan selvitettäväksi yhdessä sairaanhoitopiirin kanssa mahdollisuudet maksuosuuksien alentamiseen niin, että vaikutukset näkyvät kaupungin vuoden 2016 tuloksessa. Sivistystoimialalle annettiin tehtäväksi esittää kaupunginhallitukselle toimenpideehdotus talousarviopoikkeaman pienentämiseksi. Kaikille toimialoille annettiin ohje käyttää tiukkaa tarveharkintaa sijaisten ja tilapäisen työvoiman palkkaamisessa sekä palvelu- ja materiaalihankinnoissa loppuvuoden aikana.

Hyvinvointitoimiala

Hyvinvointitoimialan selvityksen mukaan sairaanhoitopiirin on ilmoittanut varautuvansa hintojen alentamiseen loppuvuonna, mutta vaikutus Turulle lienee vähäinen syystä, että piirin ylijäämä muodostuu pääosin psykiatrian tulosalueella. Sairaanhoitopiiri päättää mahdollisista hinnantarkistuksista hyvinvointitoimialan saaman tiedon mukaan vasta marraskuussa ja tämä tekee käytännössä mahdottomaksi hyvinvointitoimialan talouden toteutumisenennusteen laa-
timisen.

Sivistystoimiala

Kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt 19.10.2016 § 140, että suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tulee vielä kiinnittää huomiota siihen, että talousarviossa pysytään mm. hankintoja, koulutuksia ja matkakustannuksia vähentämällä. Lautakunta ei ole tehnyt esitystä talousarvion muuttamisesta.

Kulujen sopeutus loppuvuoden aikana

Kaupunginhallitus antoi 19.9.2016 § 353 ohjeen käyttää tiukkaa tarveharkintaa sijaisten ja tilapäisen työvoiman palkkaamisessa sekä palvelu- ja materi-

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	6
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

aalihankinnoissa loppuvuoden aikana. Kaupungin nettokäyttömenot (toimintakate) ovat pienentyneet 3,7 milj. euroa syyskuussa annetusta ennusteesta.

Käyttötalousosa (1.000 €)	TA 2016 yhteensä	Ennuste 3	Ennuste 2	Ero ennuste 3/ennuste 2
Toimintakate - vertailu ennuste 2 ja ennuste 3				
Kaupunki yhteensä	-994 933	-994 728	-998 414	3 686
Tarkastuslautakunta	-480	-467	-480	13
Keskusvaalilautakunta, sis. Konsernihallinnon lukuihin	-121	-121	-121	
Kaupunginvaltuusto	-1 126	-1 126	-1 126	
Kh, konsernihallinto ja palvelukeskukset	-92 897	-86 866	-89 868	3 003
Kh, omarahoitusosuudet	-21 597	-20 655	-20 655	
Sosiaali- ja terveyslautakunta	-585 863	-591 158	-591 045	-112
Kasvatus- ja opetuslautakunta	-286 094	-288 831	-288 770	-62
Kulttuurilautakunta	-33 105	-32 824	-32 939	115
Liikuntalautakunta	-18 199	-18 237	-18 411	173
Nuorisolautakunta	-8 040	-8 040	-7 990	-50
Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta	-17 442	-17 442	-17 442	
Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta	0	0	0	
Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta	-5 973	-4 719	-5 489	770
Rakennuslautakunta	-100	-110	-100	-10
Kiinteistöliikelaitos	62 216	61 372	61 710	-338
Vesiliikelaitos	12 165	12 594	12 585	9
Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta	1 600	1 781	1 606	175

Kaikilla toimialoilla henkilöstökulujen ennuste on pienentynyt. Kiinteistöliikelaitoksen ja vesiliikelaitoksen henkilöstökulujen ennuste on edellisen ennusteen tasolla. Aluepelastuslaitoksen henkilöstökulujen ennuste on hieman kasvanut. Henkilöstökulujen ennuste kaupunkitasolla on yhteensä 2,8 milj., euroa pienempi kuin syyskuussa annetussa ennusteessa.

Palvelu- ja materiaalihankinnoissa ennustetta on laskettu yhteensä 2,2 milj. euroa syyskuussa annetusta ennusteesta. Eniten ennustetta on laskenut kaupunginjohtajan toimialan konsernihallinto ja palvelukeskukset (2,9 milj. euroa). Hyvinvointitoimialalla palvelu- ja materiaalihankinnoissa ennustetaan vähäistä laskua (0,2 milj. euroa) syyskuun ennusteeseen verrattuna siitä huolimatta, että sairaanhoitopiirille maksettavat kuntaosuudet kasvaisivat merkittävästi. Vähäistä laskua ennustetaan myös ympäristötoimialalla. Sivistystoimialalla ja vapaa-aikatoimialalla em. hankintoihin ennustetaan vähäistä nousua. Kiinteistötoimialalla palvelu- ja materiaalihankintoihin ennustetaan nyt käytettävän 0,7 milj. euroa edellistä ennustetta enemmän.

Toimielinten ehdotukset talousarvio muutoksiksi

Kaupungin hallintosäännön 29 §:n mukaan talousarvion käyttötalousosaan ja investointiosaan tehtävät muutokset on esitettävä kaupunginvaltuustolle siten, että esitys ehtii käsiteltäväksi talousarviovuoden aikana.

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 18.10.2016 § 205 päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle, että lautakunnan talousarvion nettokatetta korotetaan yhteensä 5,3 milj. eurolla.

Talouden ja rahoituksen vastuualue lähettää vuoden 2016 toisen osavuosi-katsauksen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

Kaupunginjohtaja Aleksi Randell 3.11.2016:

Kaupunginhallitus antoi 19.9.2016 § 353 kaikille toimialoille ohjeen käyttää tiukkaa tarveharkintaa sijaisten ja tilapäisen työvoiman palkkaamisessa sekä

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	7
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

palvelu- ja materiaalihankinnoissa loppuvuoden aikana. Kaupungin nettokäyttömenot (toimintakate) ovat pienentyneet 3,7 milj. euroa syyskuussa annetusta ennusteesta. Pyrkimys tuottavuuden parantamiseen ja tiukkaan talouteen näkyy tilikauden viimeisessä ennusteessa. Henkilöstökulujen sekä palvelu- ja materiaalihankintojen ennustetta on lähes kaikilla toimialoilla pystytty laskemaan.

Kaupunkitasolla nettokäyttömenot alittuvat 0,2 milj. euroa. Toimielintasolla merkittäviä ylityksiä sisältyy edelleen sosiaali- ja terveyslautakunnan sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan talousennusteeseen.

Sosiaali- ja terveyslautakunnan nettokäyttömenot ylittyvät ennusteen mukaan 5,3 milj. euroa. Keskeisin selitys on sairaanhoitopiirin maksuosuuksissa, joiden ylitysennuste on kasvanut syyskuussa annetusta ennusteesta 1,6 milj. eurolla Turun kasvaneen palveluiden käytön johdosta. Hyvinvointitoimialan työ siirtoviivepäivien hallinnassa on onnistunut. Sairaanhoitopiirille maksettavien kuntaosuuksien ennustetaan nyt ylittyvän yhteensä 6,2 milj. euroa. Hyvinvointitoimiala on oman toiminnan tuottavuuden parantamisella pystynyt kattamaan erikoissairaanhoidon kustannusten kasvua, jolloin lautakunnan nettokäyttömenojen ennuste yhteensä näyttää 5,3 milj. euron ylitystä. Kuluvana vuonna sairaanhoitopiiri tavoittelee 3,3 milj. euron ylijäämäistä tulosta, jolloin piirin alijäämät tulisivat katetuksi tilikauden 2017 päätteeksi. Sairaanhoitopiiri ei ole tehnyt päätöstä valtioneuvoston 2015 tehdyn päätöksen mukaisen asiakasmaksujen enimmäismäärien käyttöönotosta tulojen lisäämiseksi kuluvalle, joten ylijäämätavoite tulee laskutettavaksi kunnilta kuntien maksuosuuksina. Turun kaupunginhallitus on kannanotossaan sairaanhoitopiirille (19.9.2016 § 358) edellyttänyt, että sairaanhoitopiirin tänä vuonna saama 3,25 milj. euron korkohyvitys ja vuonna 2016 toteutuneiden rationalisointitoimenpiteiden hyödyt tulee siirtää täysimääräisesti kuluvan vuoden palvelumaksujen alentamiseen. Sairaanhoitopiiri esittää 8.11.2016 kokoontuvalle sairaanhoitopiirin hallitukselle §:ssä 136, että palautetut korkokulut 3,25 milj. euroa lisätään tuloiksi ja menonvähennykseksi hallintokeskuksen tuloarvioon. Em. perusteella sairaanhoitopiirin hallitus esittää myös kuntayhtymän valtuustolle, että tavoitetulosta muutetaan siten että tavoitetulos on 3,25 milj. euroa ylijäämäinen. Turun kaupungin esittämiä näkemyksiä korkohyvityksen huomiomisesta ja rationalisointitoimenpiteiden hyödyistä palvelumaksujen alentamiseen ei ole huomioitu mitenkään valmistelussa.

Hyvinvointitoimialan selvityksen mukaan sairaanhoitopiiri on varautunut hintojen alentamiseen loppuvuonna. Vaikutus Turulle arvioitiin lokakuun lopulla vähäiseksi piirin ylijäämän muodostuessa pääosin psykiatrian tulosalueella. Uusimpien tietojen mukaan myös Tyksissä olisi tulossa ylijäämää, jolloin hinnantarkistusten vaikutus myös Turulle kasvaisi. Sairaanhoitopiiri päättää mahdollisista hinnantarkistuksista hyvinvointitoimialan saaman tiedon mukaan vasta marraskuussa. Käytännössä tämä tekee mahdottomaksi hyvinvointitoimialan talouden toteutumisenennusteen laatimisen.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto, jonka mukaan kilpailukykysojituksen johdosta tehty lomarahaleikkaus otetaan huomioon lomarahavelan kirjauksessa ja henkilöstökuluja vähentävänä eränä jo vuoden 2016 tilinpäätöstä laadittaessa, tulee parantamaan sairaanhoitopiirin vuoden 2016. Tämä tulee myös huomioida kuntien kuluvan vuoden maksuosuuksissa.

Sairaanhoitopiirin tulee alentaa vuodelle 2016 vahvistettua ylijäämätavoitetta kuntien vuoden 2016 maksuosuuden kohtuullistamiseksi. Sairaanhoitopiirin

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	8
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

tulee huomioida kaupunginhallituksen 19.9.2016 § 358 kannanottoon sisältyvä lausuma, jonka mukaan piirin saama noin 3,25 milj. euron korkohyvitys ja vuonna 2016 toteutuneiden rationalisointitoimenpiteiden hyödyt tulee siirtää täysimääräisesti kuluvan vuoden palvelumaksujen alentamiseen. Lisäksi maksuosuuden alennuksena tulee huomioida lomarahen 30 %:n leikkaus, joka vaikuttaa jo tilinpäätöksen lomapalkkavelkajaksotuksissa vuoden 2016 henkilöstökulujen vähennyksenä.

Kasvatus- ja opetuslautakunta ennustaa nettokäyttömenojen ylittyvän 2,7 milj. eurolla. Sivistystoimiala selittää poikkeaman palvelusetelirahoitteen toiminnan arvioitua suuremmalla kasvulla. Palvelusetelimenojen ja lasten hoidon tukien ylitysenneuste on yhteensä 2,6 milj. euroa. Muiden palvelualueiden säästöillä ja toiminnan tehostamisella ei toimialan selvityksen mukaan voida kattaa varhaiskasvatuksen ylityksiä. Kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt 19.10.2016 § 140, että suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tulee vielä kiinnittää huomiota siihen, että talousarviossa pysytään mm. hankintoja, koulutuksia ja matkakustannuksia vähentämällä. Lautakunta ei ole tehnyt esitystä talousarvion muuttamisesta.

Sivistystoimialan tulee toteuttaa kasvatus- ja opetuslautakunnan 19.10.2016 § 140 tehtävä suomenkieliselle varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle talousarviossa pysymiseksi.

Kaupungin tilinpäätös on muodostumassa nyt tehdyn ennusteen mukaan 11,5 milj. euroa ylijäämäiseksi. Kun kertaluonteinen rahaston tuloutus eliminoidaan, kääntyy talous 3,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Vuosikate ei kata suunnitelman mukaisia poistoja. Kaupungin korolliset velat kasvavat kuluvana vuonna 85 milj. euroa ennusteen toteutuessa. Lainat asukasta kohden ovat 3.649 euroa (3.217 euroa/asukas tilinpäätöksessä 2015).

Antolainoja myönnetään 50,5 milj. euroa. Antolainauksen seurauksena korollisia saamia on velkaa enemmän. Korollisten nettosaamisten määrän ennustetaan vuoden lopussa oleva noin 20 milj. euroa.

Nettokäyttömenojen kasvu edelliseen vuoteen verrattuna olisi 2,5 prosenttia ennusteen toteutuessa. Kasvun taittamiseksi toimialojen tulee edelleen noudattaa tiukkaa harkintaa sijaisten ja tilapäisen työvoiman palkkaamisessa sekä materiaali- ja palvelujen ostoissa loppuvuoden aikana. Kaikista menoja lisäävistä toimenpiteistä ja hankkeista tulee pidättäytyä, jollei niillä selkeästi pystytä lisäämään sekä tuottavuutta että vaikuttavuutta suunnittelukaudella tai pidemmällä aikavälillä. Verorahoitukseen kohdistuu tulevana vuosina merkittäviä vähennyksiä. Valtion päättämät toimenpiteet sekä alkusyksystä päätökseen asti saatettu kilpailukykyopimus tulevat tiukentamaan kuntien taloudellista asemaa. Nyt on löydettävä kestäviä ratkaisuja toiminnan ja talouden yhteensovittamiselle.

Ennusteen johdosta tehtävät talousarvion muutokset/päätökset:

Sosiaali- ja terveystoimiala on 18.10.2016 § 205 päättänyt esittää kaupunginvaltuustolle, että lautakunnan talousarvion nettokatetta korotetaan yhteensä 5,3 milj. eurolla.

Tulokertymä alittaa talousarvion ennusteen mukaan 0,9 milj. euroa. Merkittävimpiä tekijöitä tulokertymän vähenemiselle ovat pakolais- ja paluumuuttajakorvausten pienempi toteuma suhteessa talousarvioon, koulutuskorvausten

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	9
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

vähenneminen valtionavustuksissa tapahtuneiden muutosten johdosta sekä tiettyjen asiakasmaksujen kertymän pieneneminen sairaalahoidon painotusten siirtyessä avohoitoon. Talousarvion tulotavoitetta voidaan edellä olevan perusteella alentaa 0,9 milj. euroa.

Menojen ylitys johtuu sairaanhoitopiirille maksettavien kuntaosuuksien ylittymisestä. Turun kaupunginhallitus on kannanotossaan 19.9.2016 edellyttänyt sairaanhoitopiiriä tarkistamaan kuluvan vuoden ylijäämätavoite nollassa ja alentamaan kuntien maksuosuuksia tarkistusta vastaavalla määrällä. Lisäksi sairaanhoitopiirin saama korkohyvitys ja vuonna 2016 toteutuneiden rationalisointitoimenpiteiden hyödyt sekä kilpailukyky sopimukseen perustuva lomarahahan vähennys jo vuoden 2016 tilinpäätöksessä tulee näkyä kuntien maksuosuuksien vähentymisenä kuluvana vuonna.

Määrärahan korotusta ei tulisi myöntää. Hyvinvointitoimialan tulee yhdessä konsernihallinnon kanssa välittömästi käynnistää sairaanhoitopiirin kanssa neuvottelut kuluvan vuoden hintojen alentamisesta edellä mainituin perustein tavoitteena saada Turun kaupungin maksuosuus vastaamaan talousarviossa suunniteltua tasoa.

Kasvatus- ja opetuslautakunta päätös 19.10.2016 § 140 talousarviossa pysymiseksi tulee toteuttaa.

Liite 1 Osavuosikatsaus 3/2016

Oheismateriaali 1 Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.10.2016 § 205

Oheismateriaali 2 Kasvatus- ja opetuslautakunta 19.10.2016 § 140

Ehdotus Kaupunginhallitus päättää merkitä osavuosikatsauksen 3/2016 tiedoksi.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että

- sivistystoimialan tulee toteuttaa kasvatus- ja opetuslautakunnan päätös 19.10.2016 § 140 suomenkieliselle varhaiskasvatukselle ja perusopetukselle antama tehtävä talousarviossa pysymiseksi
- Varsinais-Suomen Sairaanhoitopiirin tulee arvioida uudelleen vuodelle 2016 vahvistettu ylijäämätavoite ja päättää kuluvan vuoden hinnanalennuksesta huomioiden sairaanhoitopiirin saama korkohyvitys, vuonna 2016 toteutuneiden rationalisointitoimenpiteiden hyödyt sekä kilpailukyky sopimukseen perustuva lomarahahan vähennys henkilöstökuluja vähentävänä eränä jo vuoden 2016 tilinpäätöksessä
- Hyvinvointitoimialan tulee yhdessä konsernihallinnon kanssa käynnistää sairaanhoitopiirin kanssa neuvottelut kuluvan vuoden hintojen alentamisesta edellä mainituin perustein tavoitteena saada Turun kaupungin maksuosuus vastaamaan talousarviossa suunniteltua tasoa
- sosiaali- ja terveyslautakunta laatii neuvottelujen tuloksena uuden toteutumisennusteen kaupunginhallituksen kokoukseen 21.11.2016.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää esittää kaupunginvaltuustolle, että

- kaupunginvaltuusto merkitsee osavuosikatsauksen 3/2016 tiedoksi

Turun kaupunki	§	Kokouspvm	Asia	10
Kaupunginhallitus	425	07.11.2016	2	
Kaupunginvaltuusto	178	14.11.2016	3	

- sosiaali- ja terveyslautakunnan tuloerää alennetaan 0,9 milj. eurolla.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Kokouksessa asiaa selvitti johtaja Jukka Laiho.

Kv § 178

Liite 1 Osavuosikatsaus 3/2016

Oheismateriaali 1 Sosiaali- ja terveyslautakunta 18.10.2016 § 205

Kaupunginhallituksen ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää merkitä osavuosikatsauksen 3/2016 tiedoksi.

Lisäksi kaupunginvaltuusto päättää, että sosiaali- ja terveyslautakunnan tuloerää alennetaan 0,9 milj. eurolla.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

tied Kasvatus- ja opetuslautakunta
tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, ruotsinkielinen jaosto
tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen lukio- ja ammattiopetusjaosto
tied Kasvatus- ja opetuslautakunta, suomenkielinen varhaiskasvatus- ja perusopetusjaosto
tied Kaupunkisuunnittelu- ja ympäristölautakunta
tied Keskusvaalilautakunta
tied Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta
tied Konsernihallinto
tpv Konsernihallinto, talous ja rahoitus
tied Kulttuurilautakunta
tied Liikuntalautakunta
tied Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta
tied Nuorisolautakunta
tied Rakennuslautakunta
tied Sosiaali- ja terveyslautakunnan yksilöjaosto
tied Sosiaali- ja terveyslautakunta
tied Tarkastuslautakunta 2013-2016
tied Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta
tied Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta
tied Vesiliikelaitoksen johtokunta